

نهضت تعاونی در سوئد

● تهیه و تنظیم محمد مهدیزاده

اشاره:

نهضت تعاونی در سراسر سوئد به نحو مناسبی شناخته شده و از موضع قوی و مستحکمی برخوردار است، به گونه‌ای که این نهضت از جمله عواملی بوده که موجبات توسعه کشور سوئد را از یک جامعه سنتی و کشاورزی به یک کشور مرفه و صنعتی فراهم ساخته است. صنعت، باورزی، اقتصاد، مسرف و خردفروشی کالا، ساخت و مدیریت مسکن جزء بخش‌هایی است که تعاونی‌ها در اجرای آنها نقش عمده‌ای را ایفا نموده و برای تدام آن‌ها کوشا هستند در این کشور تعاونیها در دو قالب تعاونی‌های تولیدی و تعاونی‌های مصرف فعالیت دارند.

واحدهای تعاونی (اقدامات مهم تعاونی)

واژه تعاونی معمولاً به یک واحد اقتصادی که براساس یک اقدام و همیاری مشترک فعالیت می‌کند اطلاق می‌شود. تعاونی شرکتی است که به وسیله گروه‌هایی از مردم که از طریق فعالیت مشترک - به منظور تأمین نیازهای مستقیم خودشان در نقش مشتری‌ها و تهیه‌کنندگان و افراد ساکن یا کارمندان گردهم آمده‌اند تشکیل می‌شود.

در جریان پیدایش تعاونیها در این گونه واحدها بعضی از اصول اساسی تعاونی‌ها توسعه و گسترش یافته است:

۱- عضویت آزاد: عضویت برای همه آزاد است به جز برای کسانی که مقررات مربوطه را نقض نمایند.

۲- به احزاب سیاسی و گروه‌های مذهبی وابستگی نداشته باشند.

قبل از آن وجود داشته‌اند لیکن تا سال ۱۸۵۰ انتخاب نمونه‌های واقعی امکان‌پذیر نبوده است. در آن ایام اولین شرکت تعاونی مصرف در سوئد تشکیل شد این مؤسسات شامل شرکت‌های تعاونی نیاز تأمین ناحیه لاگوندا و هاگوندا بود. البته در طول سال ۱۸۵۰ چندین شرکت تعاونی دیگر نیز تشکیل گردید و به دنبال آن یک موج واقعی از تشکیل تعاونی‌های جدید در سالهای ۱۸۶۰ و ۱۸۷۰ شکل گرفت. دلیل این موج شکل‌گیری این نهضت نیز قانون آزادی بازرگانی سال ۱۸۶۴ سوئد بود. در آن زمان تعدادی از شرکت‌های تولیدی کارگری نیز به موازات تشکیل تعاونی‌ها به وجود آمدند.

به طور کلی باید گفت که تعاونی‌های آن زمان به سرعت رشد یافتند. زیرا تا حد زیادی از حمایت افشار وسیعی از مردم برخوردار بودند. به هر حال نمونه‌هایی از عکس قضیه نیز وجود داشت. یکی از این نمونه‌ها شرکت تعاونی مصرف کلستر در ایالت دلارنا می‌باشد که در سال ۱۸۵۸ تشکیل و تا سال ۱۹۶۶ نیز فعال بوده است. یک نمونه دیگر شرکت تعاونی منطقه غرب سوئد معروف به شرکت تعاونی کارگران ترولاحاتان بود که در سال ۱۸۶۷ تشکیل و تا امروز نیز فعالیت داشته است. این شرکت نیز اخیراً با یک شرکت تعاونی مصرف مشابه ادغام گردیده است.

سال‌های اولیه

دوران نضج نهضت تعاونی سوئد از سال ۱۸۹۰ و دهه‌های بعد از آن است. تا آن زمان انقلاب صنعتی سوئد مدتی بود که آغاز شده بود و بدین ترتیب یک طبقه کارگر در حال رشد در نواحی شهری به وجود آمده بودند لذا نهضت تعاونی مورد حمایت افشار مختلف مردم و توده‌های جامعه قرار گرفت از جمله آنها عبارت بودند از: نهضت اصلاح طلب کلیسا (آزاد)، نهضت میانرو (اعتدالی)، نهضت کشاورزان و شاخه‌های اتحادیه سیاسی سوسال دمکراتیک و نهضت کارگری و آنهایی که در سازمانهای اجتماعی محلی روستایی فعالیت داشتند.

۳- اداره شرکت به طور دمکراتیک انجام شود. هر عضو یک رأی

۴- سوددهی محدود در سرمایه با پرداخت سود سرمایه باید محدود باشد یعنی تشویق پرداخت سود سرمایه به نسبت خرید اعضا انجام شود زیرا یک شرکت تعاونی متشکل از افراد انسانی است نه سرمایه

۵- به منظور هرگونه بسط و توسعه و استقلال اقتصادی داشتن سرمایه کافی الزامی است.

۶- فعالیت‌های آموزشی و اطلاعاتی

۷- گروه کاری تعاونی، شرکت باید دارای گروه‌های کاری جهت انجام کارهای مربوطه باشد.

بخش‌های مختلف نهضت تعاونی سوئد این اصول اساسی را با توجه به ارتباط آنها به ماهیت و ارزشهای تعاونی به طرق مختلفی مورد تفسیر و تعبیر قرار داده‌اند.

معمولاً گفته می‌شود واحدهای تعاونی با توجه به هدف‌ها و ساختارشان شق دیگری از واحدهای خصوصی و عمومی است. همچنین به طور متداول به بخش تعاونی به عنوان نقطه مقابل بخش خصوصی و بخش عمومی صنعت و تجارت اشاره می‌شود.

زمینه و سابقه نهضت تعاونی

به طور کلی نهضت تعاونی در خلال نیمه دوم قرن نوزدهم هنگامی که مردم اروپا مرحله گذار از اقتصاد کشاورزی به اقتصاد صنعتی را طی می‌نمودند، در انگلستان ظهور یافت در این راستا گفته می‌شود که در آنجا شرکت‌های تعاونی و خصوصی از ابتدای قرن نوزدهم و حتی

آنان بودند درآمدند.

در ابتدای فعالیت، این شرکت‌ها نتوانستند با یکدیگر همکاری نمایند و نتیجتاً فعالیتشان چندان طولانی نبود و تنها در اواخر قرن، آنها شروع به همکاری با یکدیگر نمودند.

در سال ۱۸۹۵ اولین شرکت منطقه‌ای تشکیل گردید ده سال بعد ۱۱ شرکت ملی (قومی) و ۳۸۰ شرکت محلی کشاورزان بوجود آمد. در سال ۱۹۰۵ شرکت تهیه و توزیع محصولات کشاورزی زارغان سوند تشکیل گردید و در اواخر قرن ۱۹ تعاونی‌های لیبنیاتی و تعاونی‌های کشتارگاهی نیز به وجود آمدند.

در حدود نیمی از منابع جنگلی سوند تحت مالکیت زارغان سوند بود و آنها چارچوب تعاونی‌های جنگلداری را در اوایل دهه ۱۹۱۰ سازمان دارند. همزمان تعاونی بانک‌ها نیز بوجود آمد. بهرحال تا اوایل ۱۹۳۰ شاخه‌های نهضت تعاونی سیاست‌ها و ساختار فعلی راه پیدا نکرده بود تا اینکه در سال ۱۹۱۷ (فدراسیون شرکت‌های زارغان سوند) تشکیل گردید و فدراسیون و اتحادیه ملی زارغان متشکل در ۱۹۲۹ به منظور تشکیل فدراسیون زارغان سوند در ۱۹۷۰ ادغام گردیدند.

تعاونی‌های تولیدکنندگان

در بخش تعاونی‌های تولیدکنندگان تعاونی‌های کشاورزان از موضع غالبی برخوردار بودند به گونه‌ای که در حدود ۷۵٪ از محصولات کشاورزی از طریق این تعاونی‌ها تولید می‌شد و هدف از تشکیل این گونه تعاونی‌ها تقویت استقلال کشاورزان و تسهیل، تعدیل و تطبیق وضعیت آنان با دوران جدید اقتصادی و تغییر و تحول در فن آوری بود.

از اعضای شاخص سازمان تعاونی کشاورزان مالکان یک شرکت با مقیاس مالکیت متوسط - در واژه‌های نسبتاً بزرگتر بین‌المللی - زراعت خانوادگی بودند که هنوز هم اجزای اصلی این سازمان می‌باشند (میانگین واحد زراعی متوسط حدوداً ۲۶ هکتار یا ۶۶ جریب از اراضی قابل کشت می‌باشد)

تعاونی‌های کشاورزی به فروش

گرفت فعالیت خود را به نیازها و رانندگان حرفه‌ای متمرکز کرد. زمانی که مالکیت اتومبیل گسترده‌تر شد بخش تعاونی مصرف‌کنندگان روغن به طور روز افزونی به صورت یک سازمان برای خودروداران (Motorist) خصوصی درآمد که فعالیت آن به حوزه تولید مواد نفتی به منظور استفاده‌های گرمایشی نیز گسترش یافت.

در خلال سال ۱۹۳۰ هنگامی که کارگران سوند از حقوق کارگری طولانی مدت برخوردار شدند ضرورت تشکیل سازمانی که می‌توانست مراکز اقامتی با کیفیتی مناسب و با قیمت‌های معقول تأمین نماید احساس گردید. در سال ۱۹۳۷ سازمان آژانس (دفتر نمایندگی) مسافرتی توسط شرکت‌های تعاونی مصرف و اتحادیه‌های تجاری بنام (reso) تشکیل شد. از سال ۱۹۷۶ (رزو) reso با اعضای خود در حالت یک شرکت موثر به صورت یک شرکت معین و کمکی برای kf (یعنی اتحادیه تعاونی و شرکت‌های عمده‌فروشی سوند) درآمد. نهضت تعاونی ثبت موالید و متوفیات و ازدواج و طلاق جوانترین شاخه تعاونی‌های مصرف است که در سال ۱۹۴۵ به ابتکار تعاونیها و اتحادیه‌های بازرگانی تشکیل گردید و هدف آن پایان دادن به سلطه بخش خصوصی بود که در این زمینه انگیزه آنها نفع شخصی بود. تعاونیهای دفتر ثبت موالید و متوفیات ازدواج و طلاق رشد سریعی را تجربه کردند. بدین ترتیب در اواخر سال ۱۹۷۰ آنها نام فدراسیون ملی شرکت‌های دفاتر ثبت موالید و متوفیات و ازدواج و طلاق (Fomus) را به خود اختصاص دادند.

در زمینه کشاورزی بخش تعاونی نیز به موازات چندین سازمان هم‌مطراز خصوصی توسعه و گسترش یافت و در طول قرن نوزده به منظور حمایت از توسعه کشاورزی سازمان‌های متعددی از جمله شرکت‌های رهنی تشکیل گردید و همچنین شرکت‌های تعاونی کشاورزی روستایی و کمیته‌های زراعی منطقه‌ای نیز همزمان با آنها ایجاد شدند که خود به صورت شرکت‌های کشاورزی و زراعی که کلاً مسؤول خرید محصولات کشاورزی

در عین حال اغلب اعضای چندین نهضت عمومی سایر قشرهای مردم بودند. در بسیاری از موارد مدیران شرکت‌های تعاونی شامل نمایندگان محلی بودند. بین سال‌های ۱۸۶۶ و ۱۸۹۹ اتحادیه شرکت‌های تعاونی مصرف به وجود آمد. در سال ۱۸۹۹ از این شرکت‌ها یک سازمان ملی تشکیل شد که اتحادیه تعاونی شرکت‌های عمده‌فروشی سوند نامیده می‌شد (Kooperative for bumdet). در سال ۱۸۷۳ و سالهای بعد از آن به وسیله کارگران تعدادی از شرکت‌های تعاونی مسکن تشکیل گردید که با استفاده از پس‌اندازهای اعضا و سرمایه و وجوه استقراضی اقدام به ساخت مسکن نمودند اما متأسفانه این شرکت‌ها با مشکلات اقتصادی مواجه شدند و نحت تاثیر و نفوذ شرکت‌های خصوصی قرار گرفتند. در عین حال اعضای این گونه شرکت‌ها خسارات قابل توجهی را متحمل شدند. تنها در سال ۱۹۲۰ به همت و ابتکار سازمان‌های اجاره‌نشینان محلی تعدادی از تعاونی‌های مسکن جدید و فعال تشکیل گردید. در سال ۱۹۲۳ شرکت تعاونی ساختمانی و پس‌انداز اجاره‌نشینان در استکهلم و در سال ۱۹۲۴ فدراسیون ملی HSB تشکیل گردید. در سال ۱۹۴۰ سایر سازمانهای مربوط به شرکت‌های تعاونی مسکن و نیز سازمان مسکن تعاونی اتحادیه‌های تجاری به ابتکار اتحادیه بازرگانی تشکیل گردید که هدف آنها ساخت مسکن مناسب و تأمین اشتغال در حوزه ساختمانی و صنایع ساخت مصالح ساختمانی بود.

اولین شرکت تعاونی بیمه نیز به منظور ترویج و توسعه سیاست‌های بیمه‌ای و توسعه مالکیت‌های خصوصی در قالب شرکت تعاونی KF در سال ۱۹۰۸ سازمان یافت و در سال ۱۹۲۴ شرکت بیمه عمر عمومی تأسیس گردید. در سال ۱۹۲۵ دو شرکت بیمه تحت مدیریت واحدی با هم ادغام گردیدند که مآلاً به نام فالکمن Folksman نامیده شد.

در اوایل قرن بیستم بخش تعاونی خودروداران و مصرف‌کنندگان روغن در مقیاس محدودتری ظهور یافت لیکن تا سال ۱۹۴۵ هنگامی که اتحادیه آنها شکل

مهم که تعاونی‌های مصرف و شاخه‌های اتحادیه‌های سیاسی و تجاری نهضت کارگری از نظر ایدئولوژی دارای وجوه مشترکی با هم بودند نهضت تعاونی مصرف در سوئد استقلال رسمی خود از احزاب سیاسی به دقت حفظ نمود. امروزه جنبش تعاونی مصرف در سوئد دارای شش شاخه اصلی است که این شعب قانوناً سازمانهای مستقلی هستند این شعب جدا از تعاونی reso است که جزئی از KF می‌باشد.

اتحادیه تعاونی کنوم KF و شرکت تعاونی عمده‌فروشی سوئد

KF، یک سازمان ملی شرکت‌های تعاونی مصرف مستقل سوئد است. تعداد اعضای شرکت‌ها کاملاً متفاوت می‌باشد به طوری که در سال ۱۹۸۹ بزرگترین آنها ۲۲۴۹۴۸ نفر و کوچکترین آن ۶۵ نفر عضو داشتند و در مجموع دو میلیون نفر در سوئد عضو این شرکت می‌باشند.

اتحادیه تعاونی KF و شرکت‌های تعاونی عمده‌فروشی سوئد وظایف مشترکی در زمینه شرکت‌های خرید، ساخت مسکن، بانکداری، انتشارات و فعالیتهای آموزشی به عهده دارند. KF بیش از ۸۰ بخش خرید دارد و خرید مشترک کالاها هم در سوئد و هم در دیگر کشورها انجام می‌شود. قسمتی از خریدهای خارجی در تشریک مساعی با بخش‌های تعاونی سایر کشورها عملی می‌شود. KF تعدادی کارخانه صنایع غذایی نظیر آسیاب‌ها، نان‌پزی‌ها، کارخانه‌های بسته‌بندی گوشت و کنسروسازی برای خود دارد.

بعلاوه KF کارخانه‌های دیگری را در مالکیت خود دارد که به بخش‌های تعاونی و غیر آنها فروش می‌کند همچنین قسمت زیادی از تولیدات آنها به خارج صادر می‌شود. این کارخانه‌ها به صورت یک گروه از شرکت‌های صنعتی KF تجمع یافته‌اند. این گروه شامل شرکت‌های تولیدکننده مقوای، روغن‌های نباتی، روغن‌های مربوط به صنایع غذایی تبدیلی، ظروف بهداشتی، لاستیک‌های انومبیل، پلاستیک‌ها و غیره می‌باشد. برای اینکه بتوان غذاها و سایر فرآورده‌های ویژه را

۵۰۰ واحد بود. بخش سازمانهای کشاورزان اتحادیه تجاری که در حدود ۱۴۵۰۰۰ عضو داشت نیز به صورت ۱۵۵۰ شعبه محلی و ۲۶ انجمن ایالتی و استانی سازمان داده شد. یک فرد کشاورز معمولاً از جانب اتحادیه تجاری عضو یک سازمان محلی و از جهت اقتصادی عضو یک یا چند شرکت تعاونی محسوب می‌شود. فعالیت‌های اتحادیه اقتصادی و تجاری معمولاً در مجمع عمومی سالیانه و هیأت‌های مدیره به صورت یکسان جمع‌بندی می‌شود.

از نظر بین‌المللی Lrf یکی از اعضای فدراسیون بین‌المللی تولیدکنندگان کشاورزی (IFAP) یا اتحادیه بین‌المللی تعاون ICA، کنفدراسیون کشاورزی اروپا (CEA) و انجمن مشترک سازمانهای کشاورزان کشورهای (سوئد - نروژ - دانمارک - فنلاند) می‌باشد.

زارعان سوئدی با تشکیلها و کشاورزان کشورهای در حال توسعه از طریق مرکزی در تعاونی‌های سوئد (SCC) که یک مجموعه مشترک از سازمانهای تعاونی سوئد برای آن منظور است همکاری می‌نمایند. مرکز تعاونی‌های سوئد (SCC) از تعاونی‌ها و سایر سازمانهای فعال در بسین زارعان بویژه در شرق آفریقا و آمریکای مرکزی حمایت می‌کند.

تعاونی‌های مصرف

اولین شرکت تعاونی مصرف سوئد اساساً در نتیجه ابتکارانی در سطح محلی بوجود آمد. دلیل این امر آن بود که مردم در شهرهای کوچک و کارگران کشاورزی نیاز به غذا و لباس داشتند با مشکل بدست آوردن این کالاها در نواحی روستایی مواجه شده و به مغازه داران خواروبار فروشی بدهکار می‌شدند. شیوه تعاونی در ابتدا اغلب به وسیله گروههای انساندوست ظهور پیدا کرد که درصدد کمک به حل مسائل اجتماعی که در آن زمان بدین نام بود، در این دوره به علت عدم فقدان ایدئولوژی ضد سرمایه‌داری، نظریه تعاونی ابتدا از ناحیه جنبش کارگری که در حال ظهور بود با اکراه و مخالفت‌هایی مواجه گردید، اما علیرغم فشارهای اصلاح‌طلبانه‌ای که جنبش کارگری در سوئد با آن روبرو شد و نیز این

تضمینی محصولات کشاورزی با قیمت‌های ثابت پرداخته و به توسعه تولید در بازاریابی توجه می‌نمایند این گونه تعاونی‌ها به تنظیم سیستم بازار و تعادل اضافه تولید و کمبودها کمک نموده و به تأمین ذخایر غذایی اقدام می‌نمایند. حتی در یکنواخت کردن قیمت‌های مواد غذایی مسؤولیت‌هایی را هم اکنون نیز عهده‌دار هستند. این شرکت‌ها شامل ۱۶۰ شعبه مختلف شدند که مهمترین آنها تولید لبنیات، تولید گوشت، جنگلداری، توزیع و اعتبارات است.

ایده و هدف تعاونی‌های کشاورزی در برنامه عمومی Lrf مصوب سال ۱۹۷۹ تصریح شده است اصول اولیه آنها اساساً منتج از اصول مصوب اتحادیه بین‌المللی تعاون است (به قسمت‌های قبلی مراجعه شود) لیکن در بعضی نکات، آنها خود را با ماهیت تعاونی‌های کشاورزی به ویژه در اصول اساسی ذیل وفق داده‌اند.

از سال ۱۹۲۰ تعاونی‌های کشاورزی به عنوان مجموعه‌ای از سازمانهای حاضر شرایط لازم برای توسعه مورد تأیید سیاست رسمی کشاورزی دولت سوئد می‌باشند. کشاورزان از طریق سازمانهای مربوطه در مذاکراتی که منجر به توافق‌نامه ملی کشاورزی سال ۱۹۴۷ در تصمیمات مشارکت داده شدند. بر طبق این موافقت‌نامه هدف عبارت بود از «تأمین فرصت برای جامعه کشاورزی به منظور بدست آوردن درآمدی معادل با سایر طبقات جمعیتی از نظر درآمد، به گونه‌ای که این گروه بتوانند در رقابت با قیمت‌های متداول در سطح واردات و صادرات توان لازم را بیابند. بدین ترتیب زارعان درآمدشان را از فروش محصولات در بازار، جایی که تعاونی‌های کشاورزی دارای اهمیت شایانی هستند بدست می‌آورند.

Lrf یکی از اعضای هماهنگ کننده مرکزی و اتحادیه تجاری فعالیت‌های اقتصادی کشاورزان سوئد می‌باشد.

در سال ۱۹۸۹ نهضت تعاونی کشاورزی مرکب از ۱۵ سازمان ملی با بیش از یک میلیون عضو کلیه فعالیت‌های خود را از طریق Lrf هماهنگ کرد در آن ایام به طور تقریبی تعداد شرکت تعاونی

امروزه تعاونی‌ها در جامعه سوئد از اهمیت زیادی برخوردارند آنها سازمان‌هایی هستند که به مقوله نهضت‌های مردمی تعلق دارند. قسمت مهمی از توسعه تعاونی‌ها ناشی از آمادگی و بسیج مردمی، جذب اعضا و نفوذ آنهاست. مسأله عمده واحدهای تعاونی در امروز و در آینده حفظ، توسعه و تقویت این ویژگی‌هاست.

ساختمانهای تک واحدی و واحدهای آپارتمانی و نیز ساختمانهای تکمیلی نظیر مرکز مراقبت‌های روزانه، مدارس، مراکز خرید و غیره ساخته و مدیریشان را به عهده دارد. بسیاری از خانه‌هایی که به وسیله بخش تعاونی ایجاد نشده‌اند برای ساکنین آنها به صورت اجاره به شرط تملیک تهیه

مورد آزمایش قرار داد Kf برای خود آزمایشگاههایی را دراختیار دارد. بخش‌های تعاونی در کشورهای نوردیک (سوئد - نروژ - دانمارک - فنلاند) به طور مشترک برای حل مشکلات اقدام می‌کنند شرکت‌های تعاونی مصرف از نظر قانونی واحدهای مستقلی هستند (انجمن‌های اقتصادی) که متعلق به اعضای آنها می‌باشد. بسیاری از واحدهای مختلف خرده‌فروشی (اداره فروشگاههای لاموس، بازارهای بزرگ OBS و فروشگاههای مبلمان داخلی، بازارهای بزرگ، سوپرمارکتهای، فروشگاههای خدمات رفاهی) به وسیله ۱۳۵ شرکت محلی که مجموعاً بیش از ۱۸۰۰ بازار فروش دارند اداره می‌شوند.

شرکت‌های تعاونی همچنین برنامه‌های با ارزش آموزشی و مطالعاتی را هم برای مقامات منتخب خود و دیگران متقبل می‌شوند.

سهم تعاونی‌ها در بازار سوئد بدین شرح است:

مجموع خرده‌فروشی ۱۵/۵٪
 مجموع خرده‌فروشی غذایی ۲۰٪
 مجموع خرده‌فروشی غیرغذایی ۹/۸٪
 مجموع خرده‌فروشی سوپرمارکتی ۲۷/۳٪
 مجموع خرده‌فروشی در بازار ۵۴/۹٪
 در سازمان تعاونی مذکور در زمینه ساخت مسکن HSB یک سازمان مستقل است که ۶۵۰۰۰۰ نفر عضو دارد که از این تعداد ۳۳۰۰۰۰ نفر در خانه‌های HSB زندگی می‌کنند در حالی که ۳۴۰۰۰۰ نفر از چنین خانه‌هایی برخوردار نیستند HSB شامل ۱۴۰۰۰ شرکت تعاونی مسکن‌سازی است، علاوه بر شرکت‌های خانه‌سازی و شرکت‌های پس‌انداز مسکن، Riksbbyggen به عنوان یک فدراسیون ملی شامل بخش اتحادیه تجاری، اتحادیه تعاونیهای مصرف و سایر سازمانهای محلی و ملی می‌شود که به عنوان عضو به ترویج تعاونی ساخت مسکن علاقه‌مند هستند.

در سال ۱۹۸۸ تعاونی‌های یاد شده دارای ۲۱۵۰۰۰ واحد مسکونی و تعداد قابل توجهی ساختمانهای بازرگانی، مدارس و غیره ساخته‌اند. همچنین بخش خانه‌سازی تعاونی خانه‌هایی را به صورت

هنگام هر نوع تغییر مکان یا نقل و انتقالی آنها می‌توانند حق استیجاری خود در شرکت را به قیمت روز بازار به فروش برسانند.

تولید تعاونی‌های مسکن در حدود ۳۰٪ از تولید سالیانه مسکن سوئد می‌باشد و علاوه بر این تعاونی فالکسام Folksam در سال ۱۹۲۵ تشکیل شد که یک اتحادیه شرکت تعاونی بیمه‌ای می‌باشد.

این تعاونی در زمینه سیاست‌گذاری بیمه‌ای فعال می‌باشد که دارای یک هیأت عالی رتبه تصمیم‌گیری با ۱۰۸ نماینده از اعضا است که در مجامع عمومی شرکت می‌نمایند، از این تعداد تعاونی‌های مصرف ۳۶ نماینده، کنفدراسیون اتحادیه بازرگانی سوئد (I.O) ۳۶ نماینده، سازمان‌های اتحادیه بازرگانان، یقه سفیدها، ۱۸ نماینده و شرکت‌های تعاونی مسکن و مصرف‌کنندگان روغن ۱۸ نماینده در آن دارند.

فعالیت عمده فالکسام Folksam عملاً تأمین انواع بیمه‌ها می‌باشد بیشتر کارهای آن از نوع معمولی کارها نظیر بیمه مالکیت خانه و ماشین (آپارتمان، خانه‌های تک واحدی و خانه‌های رفاهی یا استراحتگاهی) است و افزون بر این در بیمه‌های اجتماعی بویژه در همکاری با اتحادیه‌های بازرگانی دارای اهمیت است. این شرکت به صورت یکی از شرکت‌های بزرگ بیمه‌گری سوئد است و هرگاه کسی مشمول طرح‌های بیمه تأمین اجتماعی

شده است. در این گونه موارد با عقد اجاره یک مکان، مالکیت استیجاری به طور مشترک در اختیار شرکت تعاونی مسکن قرار گرفته و بوسیله آنها اداره می‌شود. فعالیت اینگونه شرکت‌ها به وسیله یک قانون خاص در چارچوب مقررات HSB تنظیم می‌شود. وضعیتی که در هر سازمانی برای همه تعاونی‌ها دارای وجوه مشترکی می‌باشد. مالکیت استیجاری این حق را به عضو می‌دهد که از یک آپارتمان یا یک واحد مسکونی دیگر برای مدت زمان نامحدودی بر طبق مقرراتی که در شرایط تعاونی‌های مسکن تعیین شده است استفاده کند.

در بیش از ۹۵٪ و در بعضی موارد ۹۹٪ از مجموع هزینه‌های یک طرح مسکن‌سازی طرح‌های ساخت از طریق وام‌های رهنی یارانه‌دار دولتی تأمین می‌شود. اعضای یک شرکت تعاونی خانه‌سازی معمولاً با تأمین بودجه یک بنای ساختمانی با پوشش بقیه اعضا از طریق پرداخت ورودیه اصلی و یا پیش قسط در این امر مشارکت می‌کنند.

با داشتن چنین حق استیجاری از یک شرکت تعاونی (مالکیت استیجاری) اعضا بیش از مستأجری که یک قرارداد اجاره‌ای امضا کرده است دارای حق استفاده وسیع از یک واحد مسکونی می‌باشند ضمن اینکه از یک حق دمکراتیک نیز در مدیریت یک شرکت تعاونی مسکن برخوردار می‌باشند و به

باشند شرکت از طرف I.O و کنفدراسیون کارکنان دولت سوئد (SAF) وارد عمل می‌شود. در سال ۱۹۸۹ فولکسام عملیاتی با حجم حق بیمه‌ای معادل ۱۱۶۲ میلیون SEK را انجام داد. در خلال همین سال فولکسام تخمین می‌زد که می‌تواند حدود ۸/۲ میلیون SEK را جهت سرمایه‌گذاری جدید در اختیار بازار سرمایه قرار دهد.

سهم فولکسام از مالکیت خصوصی سوئد و بازار بیمه اجتماعی برحسب مقوله مربوطه از ۱۶٪ تا ۶۱٪ متغیر می‌باشد. این شرکت بیش از ۱۷ میلیون طرح‌های بیمه‌ای را اداره کرده و بیش از نیمی از جمعیت سوئد به وسیله آن تحت پوشش قرار گرفته‌اند.

از سال ۱۹۴۵ اتحادیه K5 به صورت یک سازمان ملی برای انجمن‌های محلی و منطقه‌ای درآمد است معمولاً ۱۶ مورد از آنها مسؤل انجام خدمات ایستگاه‌ها و تسهیلات خدمات ماشینی (۱۹۹۵۰ بیش از ۶۰۰ واحد) از جمله تهیه و تأمین فرآورده‌های نفتی به منظور تولید گرما می‌باشند. در این بخش از نهضت تعاونی همانند سایر جاها زمانی تعداد قابل توجهی از سازمان‌های محلی وجود داشت لیکن به طور عمده در سال ۱۹۶۰ به صورت شرکت‌های بزرگ در هم ادغام شدند. به طوری که از سال ۱۹۸۶ اتحادیه OK و شرکت دولتی سوئکا پترلیوم AB به صورت یک شرکت نفتی جدید، بنام OK پترلیوم AB ادغام شده است و شرکت نفتی دولتی فنلاند Nestey نیز به آن شرکت پیوسته است. OK که واردکننده نفت می‌باشد در مشارکت با نورسک هیدرو جزء سهام‌داران پالایشگاه راف می‌باشد.

OK حدود ۲۱٪ از مجموع بازار فرآورده‌های نفتی سوئد را در اختیار دارد و سهم آن از بازار بنزین حدود ۱۹٪ می‌باشد. فونوس فدراسیون ملی شرکت‌های کفن و دفن (تدفین) بزرگترین شرکت تشییع و تدفین سوئدی است و تنها شرکتی است که در سطح ملی به ارائه خدمات می‌پردازد. این شرکت دارای مالکیت تعاونی است و در حدود ۲۵۰ دفتر و نماینده در سوئد دارد. فونوس کارشناسی را در همه جنبه‌های تشییع

مورد استفاده قرار می‌دهد و دارای کارخانه تولیدی و صنعت سنگ تراشی است فونوس همچنین تصدی ۳۵٪ همه مراسم تدفین را به عهده داشته در موارد زیر نیز کمک‌ها و همکاری لازم را به عمل می‌آورد:

- همه موارد محلی و تشریفات مربوط به مراسم تشییع جنازه، تدفین در سوئد و خارج از آن
- اداره و صورت‌برداری املاک و دارایی، تقسیم ارثیه، پیش‌نویس وصیت‌نامه و توافق نامه‌های مالی قبل از ازدواج و واگذاری هدایا و غیره.
- در حدود چهارچوب خدمات مشاوره‌ای حقوقی فونوس همچنین کمک‌هایی را در مسائل مربوط به مالیات معمول می‌دارد.

موسسه تعاونی Koopi (کویی)

مؤسسه تعاونی کویی Koopi فعالیت‌های خود را در سال ۱۹۷۵ با هدف گسترش و توسعه نظریه‌های تعاونی مصرف در جامعه و افزایش همکاری فی‌مابین بخش‌های مختلف تعاونی در سوئد و در خارج از آن آغاز نمود. Koopi یک مؤسسه پیشرفته از سازمان‌های تعاونی است و اعضای آن سازمانهای تعاونی Fonus - Folksam, Ok, KF, HSB, Riksbyggen می‌باشند. طبق قراردادی که در سال ۱۹۹۰ منعقد شد Ire, فدراسیون زارعان سوئد یکی از اعضای وابسته آن شد، مفهوم وجودی Koopi ارتقاء و توسعه فعالیت‌های تعاونی و عملیات اقتصادی و بازرگانی و نیز تأمین نیاز واحدهای عضو و دیگر شرکای علاقه‌مند به چنین خدماتی به شرح زیر می‌باشد:

- اطلاعات و آموزش تشکل اندیشه
- تحقیق و برنامه‌ریزی کاری
- مسائل توسعه تعاونی
- خدمات مشاوره‌ای و تجربه انتشاراتی
- Koopi با مقامات ملی و بسیاری از سازمانهای تعاونی در سطوح مرکزی، منطقه‌ای و محلی همکاری می‌کند. در چهارچوب پست‌های دولتی، وزارت مدیریت عمومی وظیفه هماهنگی تعامل

دپارتمانهای مختلف حکومتی در داخل بخش تعاونی را برعهده دارد. و در حال حاضر در رأس شورای تعاونی که از طرف دولت منصوب شده و تماس‌هایی مابین دولت و سازمانهای تعاونی را برقرار می‌سازد قرار دارد. Koopi هم اکنون نمایندگی شورا را عهده‌دار است.

در سطوح منطقه‌ای و محلی نیز سازمانهای توسعه تعاونی‌های محلی I.KU و گروه‌های مشترک تعاونی Koopsam وجود دارند که با بهره‌برداری در زمینه‌های مختلف به طور مثال اقدامات اطلاعاتی، خدمات مشاوره‌ای و آموزشی را انجام می‌دهند امروزه آنها در بیش از ۳۰ محل نماینده دارند.

انواع دیگر تعاونیها

غیر از سازمانهای تعاونی که نهضت تعاونی را در سوئد شکل داده‌اند سازمانهای دیگری نیز وجود داشته و هنوز هم وجود دارند که از نظر درجه اهمیت عناصر تعاونی و نیز از جهت ساختاری متفاوت می‌باشند. آنها معمولاً تعاونی‌های نسبتاً کوچکی هستند که با سازمانهای فوق‌الذکر دارای ارتباط کمی بوده و هیچگونه رابطه‌ای نداشته‌اند. واژه (تعاونی جدید) که امروزه بکار برده می‌شود اشاره به آن نوع از فعالیت‌های تعاونی دارد که در طول ۱۰ یا ۱۵ سال گذشته بوجود آمده‌اند. امروزه همکاری و نوع تشریک مساعی ناشی از نیاز در بخش‌های مختلف جامعه است و در بخش عمومی نیز در این زمینه رشد سریعتری دیده می‌شود.

در حال حاضر (۱۹۹۰) حدود ۶۰۰ تعاونی خانوادگی و همچنین یک نوع شرکت حمایتی ویژه برای تعاونی‌های خانوادگی پرورشگاههای روزانه وجود دارد. سازمانهای تعاونی مسکن Hsbh, Rikobyggen در احیاء بخش عمومی نقش عمده‌ای را ایفا می‌کنند. خدمات مسکونی گسترده، مراقبت از اطفال و بزرگسالان و کارهای مربوط به محیط و انرژی زمینه‌های برجسته‌ای برای سال ۱۹۹۱ می‌باشد.

به غیر از سازمانهای تعاونی تشکیل شده بخش خدمات خصوصی به طور

تخمینی حدود ۲۰۰۰۰ کارمند در اختیار دارد که این رقم البته چندان قابل توجه نیست. بالاتر از همه این امر اشاردهای است به واحدهای متعدد اقتصادی جدید. یک نوع از واحدهای تعاونی که به طور نسبی در اواخر سال ۱۹۷۰ و اوایل سال ۱۹۸۰ توجه زیادی را به خود جلب کرد تعاونی‌های به اصطلاح کارگران بوده است. در بین سالهای ۱۹۸۴ و ۱۹۸۹ یک پروژه مشترک به وسیله موسسه تعاونی دولت به مورد اجرا گذاشته شد و در این رابطه به جوانان بیکار زیادی درباره جگونگی آغساز بکار (راه‌اندازی) تعاونی‌های کارگران اطلاعات، آموزش و مشاوره‌های لازم داده شد.

از سال ۱۹۸۷ یک برنامه تکمیلی توسعه در حمایت از تعاونی‌های جدید در سطوح مرکزی و منطقه‌ای و محلی به مورد اجرا گذاشته شده است. یک تصمیم سیاسی جدید که قرار است در سال ۱۹۹۰ در رابطه با موضوع اتخاذ شود. آن است که شورای تعاونی رویکردهای انجام یافته در خلال این سالها را مورد ارزیابی قرار داده و در طول سال ۱۹۹۰ تصمیم گرفته و خواهد شد مبنی بر اینکه آیا این برنامه ادامه پیدا خواهد کرد یا نه؟

تعاونی‌ها و اقتصاد مختلط

وضعیت سوئد معمولاً امروزه به صورت یک اقتصاد مختلط توصیف می‌شود. ترکیبی از انواع شرکت‌ها و نمونه‌های مالکیتی. برای زمان طولانی کشور به وسیله سوسیال دمکرات‌ها اداره شده است اما دولت‌های سوئد به طور سنتی ترجیح داده‌اند که به منظور منافع ملی و رفاه اجتماعی به وسیله دخالت‌های سیاسی و حقوقی از اقتصاد رفاهی حمایت و دفاع نمایند و نه از طریق مالکیت دولتی. وظایف و عملکردهای بخش تعاونی به عنوان یک «نیروی سوم» یا «آلترناتیوسوم» در مقابل مالکیت خصوصی یا دولتی مبتنی بر اصل آزادی عضویت بوده و بدین وسیله از حمایت وسیع عمومی برخوردار بوده است. در بعضی از بخش‌های معین - بویژه تعاونی‌های مصرف - این بخش به عنوان یک نیروی بازدارنده از طرف

جامعه عمل کرده است. به طور نمونه در امر قیمت‌گذاری کالاها در دهه‌های گذشته تعاونی‌های مصرف در مبارزه با کارتل‌های بخش خصوصی رقیبی که هر چند امروزه نقش نه چندان موثری را ایفا می‌کنند از شهرت خوبی برخوردارند.

در سال ۱۹۷۶ برای اولین بار تا آن زمان دولت سوئد کمیسیون را برای بررسی کامل نیازهای ویژه توسعه وضعیت بخش تعاونی تعیین نمود. در بین موارد دیگر کمیسیون اعلام داشت که از نقطه نظر رفاه اجتماعی تعاونی‌ها یکی از شکل‌های بسیار ارزشمند از سازمانهای اقتصادی برای آینده می‌باشند. به موازات این امر کمیسیون توصیه‌هایی را ارائه کرده است که در مقابل سایر مشاغل برای تعاونیها مشابه امکانات بالقوه توسعه و پیشرفت را فراهم می‌کند. پارلمان سوئد نیز اقداماتی در مورد این پیشنهادات انجام داده است.

در طی سال ۱۹۹۰ مابین دولت و پارلمان در رابطه با وضعیت واحدهای تعاونی به منظور یکسان‌سازی مالیاتی و رفع موانع قانونی تجارت بر طبق مقررات قانون‌گذاری مباحثات و مذاکراتی به عمل آمد سازمانهای تعاونی بعضی از پیشنهاداتی را که بوسیله دولت و کمیسیونهای رسمی مطرح شده بود مورد انتقاد قرار داده‌اند. به عنوان نمونه مواردی مبنی بر اینکه واحدهای تعاونی در شرایط قابل مقایسه با واحدهای اقتصادی خصوصی توانایی قابل توجهی نداشته‌اند این در حالی است که ویژگیهای ذاتی واحدهای تعاونی را هم به عنوان یک نهضت توده‌ای و هم به صورت یک نوع کار و شغل تهدید می‌کند!

اهمیت تعاونی‌ها در جامعه امروزی سوئد

برای تهیه تصویر کلی از مجموع گستره نهضت تعاونی در سوئد امروز باید یادآور شد که ۵٪ کل اشتغال، ۷/۵٪ اشتغال صنعتی و ۵٪ تولید صنعتی را در برمی‌گیرد. حجم عملیات در هر یک از زمینه‌های مربوطه قابل توجه می‌باشد. تخمین اهمیت کیفی تعاونی‌های سوئد امکان‌پذیر نمی‌باشد اما از نقطه نظر کیفی

صرف بدیهی است که بسیار با اهمیت هستند.

تخمین زده می‌شود که از هر سه خانواده سوئدی دو خانواده با نهضت تعاونی در ارتباط می‌باشند. در سال ۱۹۹۰ نیم میلیون واحد مسکونی تعاونی در سوئد وجود داشته است.

در سال ۱۹۹۰ شرکت‌های تعاونی مصرف در حدود ۲۰٪ از فروش کالاهای روزمره را به خود اختصاص داده‌اند گروه Kf یعنی Kf و شرکت‌های اصلی و فرعی آن یکی از گروه‌های بزرگ کمپانیهای سوئد می‌باشند.

مابین یک ونیم تا دو سوم از مجموع غذای مصرف شده در سوئد به وسیله زارعانی تولید می‌شود که متعلق به تعاونیها هستند. در بعضی از مقوله‌های تولیدی درصد آن اساساً بیشتر است: ۹۹٪ از مجموع شیر، ۸۰٪ (از نظر ارزشی) همه تولیدات گوشتی، بیشتر این تولیدات در کارخانه‌هایی که مالکیت آنها متعلق به تعاونیهای زارعان است فرآوری و تولید می‌شود.

در بین آنها سازمانهای متعدد تعاونی مجموعاً ۸۰ هزار مأمور منتخب در اختیار دارند.

امروزه تعاونی‌ها در جامعه سوئد از اهمیت زیادی برخوردارند آنها سازمان‌هایی هستند که به مقوله نهضت‌های مردمی تعلق دارند. قسمت مهمی از توسعه تعاونیها ناشی از آمادگی و بسیج مردمی، جذب اعضا و نفوذ آنهاست. مسأله عمده واحدهای تعاونی در امروز و در آینده حفظ، توسعه و تقویت این ویژگیهاست.

همکاری بین‌المللی

نهضت بین‌المللی تعاون برای تشکیل اتحادیه بین‌المللی تعاون که نماینده بیش از ۲۰۰ سازمان عضو در ۸۰ کشور با عضویت پیوسته ۸۰۰ میلیون نفر می‌باشد، فعالیت‌های زیادی را به انجام رسانده است. هدف این سازمان ارتقاء توسعه تعاونی در جهان می‌باشد و امروزه از نظر اهمیت در رده بزرگترین سازمان متشکل از اعضا اتحادیه بین‌المللی تعاون قرار دارد.